

Met het bedrijfsleven erbij wordt onderwijs meer alledaags

Leerlingen krijgen bij scheikunde alles te horen over chemische processen. Maar wat ze later met die kennis moeten als ze bij multinational werken, dat blijft vaag. Martha Hoebens probeert met haar project 'Bedrijf in de Klas' docenten en bedrijven nader tot elkaar te brengen.

Tekst
Marnix Quee

Beeld
I-stock

www.bedrijfindeklas.nl

Dat er soms een diepe kloof zit tussen de denkwijze in het onderwijs en de praktische invulling op de bedrijfsvloer, ervoer Hoebens in haar eerdere leven als scheikundedocent. 'Toen ik nog voor de klas stond had ik geen benul van wat er in het echte leven met scheikunde werd gedaan. Ik begreep vacatureteksten over wat een chemisch analist of een quality engineer doet ook niet.' Hoebens ging op zeker moment zelf in het bedrijfsleven werken en daar gingen haar ogen open. 'Mijn vooronderstelling was: het draait allemaal om geld en er is veel ingewikkeld jargon waarvan ik niet snap wat het betekent. Maar ik kwam erachter dat de afstand tussen de praktijk en het leerboek veel kleiner is dan ik dacht. Die boodschap wil Hoebens uitdragen met het project 'Bedrijf in de Klas'.'

Maak het meer alledaags

In het onderwijs worden zaken (te) veel verwetenschappelijkt waarbij het alledaagse wordt vergeten, betoogt Hoebens. 'Het gaat bij natuurkunde over nanodeeltjes en zonneauto's, maar niet over hoe tandpasta gemaakt wordt of van welk materiaal een zwempak gemaakt is. In het primair onderwijs leer je vaak meer over reizen naar Mars dan over waar je eten vandaan komt. Een deel van de leerlingen raak je met verhalen over nanodeeltjes en ruimtereizen, maar een deel ook helemaal niet.'

'Het gaat bij natuurkunde over nanodeeltjes en zonneauto's, maar niet over hoe tandpasta gemaakt wordt'

Om hier verandering in te brengen, geeft ze workshops aan docenten over samenwerken met bedrijven en adviseert ze directies in het vo daarover. Wat Hoebens naar eigen zeggen levert, is een manier van denken waarbij de docent de stof plaatst in een betekenisvolle context die de leerlingen (meer) boeit. Dat kan op ieder onderwijsniveau en op iedere leeftijd. 'Neem iets eenvoudigs als een viltstift. Daar kun je over vragen: hoe is het gemaakt, hoe komt het geel in de stift, hoe geel is geel en hoe verkoop je het? Dan maak je leerlingen vanzelf nieuwsgierig. Vervolgens kun je een fabrikant of marketingbureau uitnodigen of bezoeken, om hier meer over te vertellen.'

Hoebens heeft gemerkt dat het plaatsen van de stof in een betekenisvolle context niet vanzelfsprekend is. Op de lerarenopleiding zou hier wat haar betreft meer aandacht aan mogen worden geschonken. 'Je kunt kijken bij biologie naar wat er in een slootje leeft, maar je kunt die kennis ook koppelen aan een concrete vraag zoals:

Rijkswaterstaat wil daar een weg aanleggen, wat moet er dan met dat slootje gebeuren? Docenten denken ook nog veel vanuit hun eigen vak en zouden meer in samenhang moeten kijken en naar elkaars toegevoegde waarde.' Dan heb je zelf ook meer lol en trots als docent, en zie je hoe belangrijk je bent.'

Koudwatervrees

Bij docenten is er vaak koudwatervrees om een bezoekje aan een bedrijf op te zetten om te laten zien hoe het er in de beroepspraktijk aan toe gaat. 'Mijn ervaring is dat docenten niet goed weten hoe je een bedrijf benadert. Het is ook niet hun vak. Mijn tip: benader een bedrijf vanuit het vraagstuk waar je op school mee bezig bent (bijvoorbeeld windmolens in het kader van duurzaamheid). Leg dan de link tussen dit vraagstuk en het bedrijf (we zagen dat jullie betrokken zijn bij het opzetten van een windmolenpark bij ons in de buurt). Vraag dan of het mogelijk is dat de leerlingen een keer langs komen om te kijken hoe dat gaat.' Onthoud hierbij dat bedrijven graag over hun kennis en kunde willen vertellen. Vooral in de technische hoek, waar grote tekorten bestaan aan geschoold personeel.

'Is een afspraak met een bedrijf gemaakt, houd er dan rekening mee dat een bedrijf geen docent is. Leerlingen kunnen vakjargon te horen krijgen waarvan ze denken: wat moeten we hiermee? Stimuleer ze dan om nadere uitleg te vragen.' Commerciële bedrijven willen de boodschap nog wel eens zodanig verkopen dat hun product het beste is. 'Wereldvreemd is dat niet. Als school zeg je op een open dag ook niet: wij zijn een goede school, maar die verderop is beter. Het gaat erom dat de docent zich hiervan bewust is en eventueel bijstuurt. Het hangt ook af van de organisatie die je bezoekt. Bij Greenpeace krijg je een ander verhaal dan bij een verffabriek. Een optie kan zijn de klas te splitsen en beide organisaties te bezoeken, om vervolgens de opgedane ervaringen en inzichten te delen in de klas.'

Zij hebben 'het betrekken van het bedrijfsleven in de klas' sterk in hun onderwijsconcept verweven:

Sella van de Griend, directeur van Happy Kids basisschool in Utrecht

'Afgelopen jaar zijn wij met 53 leerlingen naar Cap Gemini geweest. Ze hebben daar led-lichtjes geprogrammeerd en kregen uitleg over 3-robots. En bij UPS mochten ze meedenken over hoe pakketjes bezorgen in de toekomst gaat. De kinderen vinden het fantastisch en staan van tevoren al te stuiten. Wat ze vooral geweldig vinden, is dat ze zo serieus genomen worden door zo'n bedrijf. Het bedrijf moet er wel de mankracht voor vrijmaken, het is niet iets om één mannetje op te zetten. Komend jaar gaan ze er iedere vrijdag mee werken, dan gaan ze met concrete vraagstukken aan de slag uit het bedrijfsleven.'

Berit Mastenbroek van basisschool Klein Amsterdam in Amsterdam

'Wij betrekken het mkb, culturele- en milieuorganisaties bij ons projectonderwijs. Bij de kleuters komt dan bijvoorbeeld een bouwbedrijf naar school en dan laat een timmerman of een loodgieter zien hoe al het gereedschap werkt en dan gaan ze ermee aan de slag. Het is wel wennen voor bedrijven. Ze komen vaker op middelbare scholen. De basisschool als doelgroep vergt weer heel wat anders. Hoe dan ook leren de kinderen creatief en kritisch denken en de juiste vragen te stellen. Je kunt alle woorden leren die in een restaurant gebruikt worden, maar het beklijft pas echt als je er zelf mee gaat werken.'